

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2024 m. rugsėjo 26 d.

ALERGOLOGIJA

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

Imunologijos ir alergologijos klinika, lektorė dr. Laura Tamašauskienė

padalinio pavadinimas, vadovo pareigos, pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. Imunologijos ir alergologijos klinika, klinikos vadovė prof. dr. Brigita Gradauskienė

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė parašas

2. Fiziologijos ir farmakologijos institutas, instituto vadovas prof. dr. Edgaras Stankevičius

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė parašas

Kaunas, 2024

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Medicinos ir sveikatos mokslai
Mokslo kryptis (kodas)	Medicina – M 001
Dalyko pavadinimas	Alergologija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	30 val.
Seminarai	50 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1.	Brigita Gradauskienė	Klinikos vadovė, profesorė	+ 37037703414	brigita.gradauskiene@lsmu.lt
2.	Laura Tamašauskienė	Lektorė	+37037326252	laura.tamasauskiene@lsmu.lt
3.	Dalia Akramienė	Docentė	+37037327285	dalia.akramiene@lsmu.lt

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis. Padidėjusio jautrumo mechanizmai dalyvauja įvairių organų ligų patogenezėje. Programa skiriama doktorantams, kurių mokslinių tyrimų objektas yra imuninio atsako sutrikimai, jų nustatymas laboratoriniais imunologiniais tyrimais.

2. Dalyko programos tikslas: susisteminti ir pagilinti žinias apie dažniausią imuninio atsako sutrikimo formą – padidėjusį jautrumą (alergiją), jo mechanizmus, reikšmę alerginių ligų raidai, diagnostikai, gydymui ir profilaktikai, ryšį su kitomis patologijomis. Alerginės reakcijos vyksta daugelyje organų, dėl to pagilintos alergologijos studijos papildo pulmonologijos, dermatologijos, otorinolaringologijos, reumatologijos, neurologijos ir kitų medicinos šakų studijas. Klinikinės alergologijos studijoms reikalingos bazinės žinios apie imuninės sistemos sandarą, funkcijas, imuninio atsako sutrikimus.

3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai

Alergologijos dalyko doktorantūros studijas sudaro paskaitos (15 paskaitų po 2 val.), seminarai (25 seminarai po 2 val.) ir savarankiškas darbas (literatūros studijavimas, darbas imunologijos laboratorijoje – 80 val.).

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė val.	Dėstytojas
1.	Žmogaus imuninės sistemos struktūra ir funkcijos	2	Doc. M. Malinauskas
2.	Šiuolaikiška alergijos samprata. Alerginių reakcijų imuniniai mechanizmai	2	Doc. E. Gasiūnienė
3.	Atopijos ir alerginių ligų genetika. MHC komplekso įtaka padidėjusiam jautrumui	2	Doc. E. Gasiūnienė
4.	Alergenai ir haptentai. Rekombinantiniai alergenai	2	Prof. B. Gradauskienė
5.	Eozinofilų ir imunoglobulinų E reikšmė imunitetui ir alergijai	2	Doc. D. Akramienė
6.	Alergijos evoliucija amžiaus eigoje	2	Prof. B. Gradauskienė
7.	Imuninės sistemos ištyrimo galimybės ir perspektyvos	2	Lekt. V. M. Gintauskienė
8.	Padidėjusio jautrumo vaistams mechanizmai ir diagnostikos sunkumai	2	Lekt. L. Tamašauskienė
9.	Alergija maistui	2	Lekt. L. Tamašauskienė
10.	Alerginių kvėpavimo takų ligų patogenezės, diagnostikos ir gydymo naujovės	2	Lekt. L. Tamašauskienė
11.	Vieningų kvėpavimo takų koncepcija	2	Doc. I. Bajoriūnienė
12.	Alerginių ligų sąsajos su kitomis patologijomis	2	Lekt. L. Tamašauskienė
13.	Imunoterapijos taikymo problemos	2	Prof. B. Gradauskienė
14.	Anafilaksijos mechanizmai, etiologija, gydymo standartai. Alergija plėviasparnių vabzdžių nuodams	2	Lekt. L. Tamašauskienė
15.	Alerginių reakcijų farmakoterapija	2	Prof. B. Gradauskienė

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė val.	Dėstytojas
1.	Imunitetas. Imuninio atsako mechanizmai	2	Doc. M. Malinauskas
2.	B ir T limfocitų reikšmė alerginių reakcijų	2	Doc. M. Malinauskas
3.	Vietinis gleivinių ir odos imunitetas	2	Doc. M. Malinauskas
4.	Alerginių reakcijų klasifikacija	2	Doc. E. Gasiūnienė
5.	Alerginis uždegimas: ląstelių morfologija, mediatoriai, aktyvacijos būdai	2	Doc. D. Akramienė
6.	Alerginių ligų patogenezė ir terapinių intervencijų galimybės	2	Doc. D. Akramienė
7.	Alergenų nomenklatūra ir klasifikacija	2	Prof. B. Gradauskienė
8.	Eozinofilija ir hipereozinofilijos sindromas	2	Doc. E. Gasiūnienė
9.	Alerginių ligų diagnostikos <i>in vivo</i> metodai, jų taikymas moksliniams tyrimams	2	Prof. B. Gradauskienė
10.	Alerginių ligų diagnostikos <i>in vitro</i> metodai, jų taikymas moksliniams tyrimams	2	Lekt. V. M. Gintauskienė
11.	Alergijos profilaktika: klinikinių ir epidemiologinių tyrimų apžvalga	2	Lekt. L. Tamašauskienė
12.	Imuninio plaučių pažeidimo klinikinės formos	2	Doc. I. Bajoriūnienė
13.	Astmos farmakoterapijos klausimai	2	Doc. I. Bajoriūnienė
14.	Sisteminė ir vietinė specifinė imunoterapija	2	Lekt. L. Tamašauskienė
15.	Antihistamininių vaistų farmakologija	2	Prof. B. Gradauskienė

16.	Imunosupresinės terapijos galimybės ir pavojai	2	Prof. B. Gradauskienė
17.	Pakaitinė terapija imunoglobulinais klinikinėje praktikoje		Prof. B. Gradauskienė
18.	Alerginio odos uždegimo variantai	2	Lekt. L. Tamašauskienė
19.	Dilgėlinės ir angioedemos patogenezė	2	Lekt. L. Tamašauskienė
20.	Alerginių akių ligų diagnostikos ir gydymo problemos	2	Doc. E. Gasiūnienė
21.	Padidėjusio jautrumo maistui mechanizmai, diagnostikos etapai	2	Lekt. L. Tamašauskienė
22.	Sisteminių vaskulitų klinika, imuninė diagnostika ir gydymas	2	Prof. B. Gradauskienė
23.	Odos pažeidimas sergant autoimuninėmis ligomis	2	Prof. B. Gradauskienė
24.	Alergijos vabzdžių nuodams diagnostikos ir gydymo galimybės	2	Lekt. L. Tamašauskienė
25.	Alerginės ligos neštumo metu: eigos ir gydymo ypatybės	2	Prof. B. Gradauskienė

Savarankiškas darbas

1. Mokslinės literatūros studijos (vadovėliai, monografijos, periodiniai leidiniai, specializuotos interneto svetainės ir kt.) – 50 val.
2. Susipažinimas su imunologiniais tyrimų metodais imunologijos laboratorijoje, imunologinių tyrimų įsisavinimas (pagal poreikį individualiai sudarytų tyrimų krepšelį) – 30val.
4. Dėstytojai. žiūr. Priedas Nr.2
5. Metodinis dalyko programos aprūpinimas (literatūros sąrašas (pateikti 1 priede),

Ivertinimas

Suminis balas: 100% balo sudaro: 40% auditorinio darbo
20% savarankiško darbo
40% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo (egzamino).

Priedas Nr. 1

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1.	Middleton's Allergy: Principles and Practice.	Adkinson N. F., Busse W. W., Bochner B. S. ir kt.	Elsevier, 2014
2.	Immunology for Medical Students, Third Edition.	Helbert M.	Elsevier, 2017
3.	Immunology at a Glance	Playfair J H L, Chain BM	John Willey and sons Ltd, 2013
4.	Clinical immunology: principles and practice. 4 th edition	Rich RR, Fleisher TA, Shearer TW, Schroeder HW	Saunders Elsevier, 2015
5.	Immunology, Ninth Edition.	Male D et al.	Elsevier, 2021.
6.	Klinikinė alergologija	Dubakienė R	Vilniaus universitetas, Vilnius 2011

7.	Imunodeficitai	Šitkauskienė B	KMU leidykla, Kaunas, 2006
8.	Robbins & Kumar Basic Pathology.	Kummar V. et al.	Elsevier, 2023.
9.	Dilgėlinės diagnostikos ir gydymo rekomendacijos.	Šitkauskienė B, Blažienė A, Bylaitė-Bučinskienė M, Chomičienė A, Grigaitienė J., Staikūnienė J, Valiukevičienė S.	Vitae Litera: Kaunas, 2020.
10	Alerginės odos ligos.	Malinauskienė L.	Vaistų žinios: Vilnius, 2014
11	Global strategy for asthma management and prevention	https://ginasthma.org/2024-report/	2024
12	Clinical Allergy: Diagnosis and management	Volcheck GW	Humana Press, 2009
13	Allergy Frontiers: Therapy and Prevention	Pawankar R, Holgate ST, Rosenwassen LJ	Springer, 2010
14	Vietinis ir gleivinių imunitetas	Kondrotas A, Pieškus J	Kaunas: Naujasis lankas; 1998
15	Žmogaus fiziologija	Kėvelaitis E, Illert M, Hultborn H	Kaunas: KMU leidykla, 2008
16	Pathophysiology. 5th edition	Copstead L E C, Banasik JL	Saunders Elsevier, 2012
17	Pathophysiology the Biologic Basis for Disease in adults and Children. 7 th edition	Kathryn L.Mc.Cance, Sue E Huether	Mosby, 2014
18	Klinikinės imunologijos įvadas	Adomaitienė D, Janulevičiūtė N, Kazakevičius R ir kt.	Kaunas: Šviesa, 2001
19	Cellular and Molecular Immunology. 8 th edition	Abbas AK, Licchman AH	Saunders Elsevier, 2015

Priedas Nr. 2

Numatomų dėstytojų sąrašas:

1. Dalyko programoje dėstysiantys profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai:
Prof. dr. Brigita Gradauskienė

2. Dalyko programoje dėstysiantys docentai:
Doc. dr. Ieva Bajoriūnienė
Doc. dr. Edita Gasiūnienė
Doc. dr. Mantas Malinauskas
Doc. dr. Dalia Akramienė

3. Kiti dalyko dėstytojai:
Lekt. dr. Laura Tamašauskienė
Lekt. dr. Viltė Marija Gintauskienė